

Відокремлений структурний підрозділ
Національного університету «Львівська політехніка»
Хмельницький політехнічний фаховий коледж

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач відділення

 О. В. Шулякова

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка

Спеціальність 073 Менеджмент
відділення *Економіки та менеджменту*

Робоча програма дисципліни *Макроекономіка* для студентів спеціальності
073 Менеджмент

Розробник: *Савіцький Андрій Вікторович, д.е.н., доцент, викладач
економічних дисциплін*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри *А.В. Савіцький*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна (заочна) форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління і адміністрування	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2-ий та 3-ий	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-ий	2-ий
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 80	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
			18 год.
		Практичні, семінарські	
			22 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Консультації: 6 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,33% / 66,67%

для заочної форми навчання – 11,11% / 88,89%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою викладання дисципліни «Макроекономіка» є надання студентам теоретичних знань та практичних навичок з питань:

- механізму функціонування та розвитку національної економіки;
- ознайомлення із закономірностями поведінки економічних суб'єктів;
- дослідження механізму прийняття рішень у структурі окремих макросистем;
- аналіз економічних взаємозв'язків між домогосподарствами і фірмами, суспільством і фірмами в ринкових умовах.

Для досягнення цієї мети потрібно: дослідити фактори розвитку вітчизняних виробничих систем в умовах реформування сучасної економіки та інтеграційних процесів; виявити особливості здійснення макроекономічного регулювання та виділити його вплив на діяльність окремого суб'єкта господарювання.

Завдання навчальної дисципліни: основні завдання, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни полягають у отриманні знань необхідних для:

- визначення ролі макроекономічної науки в суспільстві, розкриття її об'єкта, предмета та методології;
- забезпечення глибокого розуміння категорій і законів цієї науки, закономірностей функціонування і розвитку економічних систем, діалектики об'єктивного і суб'єктивного в розвитку суспільства;
- висвітлення системи основних макроекономічних показників та індикаторів;
- розгляд базових моделей економічної рівноваги;
- визначення чинників та розкриття основ економічного зростання;
- розкриття механізму основних складових державної економічної політики, фінансової, монетарної, соціальної та зовнішньоекономічної – та їх вплив на макроекономічну ситуацію країни.

Міждисциплінарні зв'язки: пререквізити: «Економічна теорія», «Основи охорони праці та безпека життєдіяльності», «Статистика», «Економічний аналіз», «Організація виробництва», «РПС та регіональна економіка», «Маркетинг (Маркетингові дослідження)»; кореквізити: «Менеджмент», «Зовнішньоекономічна діяльність», «Міжнародна економіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Управління бізнесом», «Митна справа», «Технологія зовнішньоекономічних операцій», «Управління експортно-імпортними операціями в умовах інтеграції».

Перелік компетентностей, які забезпечує робоча програма дисципліни «Макроекономіка» за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- здатність визначати перспективи розвитку організації.
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

- уміння виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
- уміння застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації;
- уміння демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо	у тому числі					усьо	у тому числі				
	го	л	п	лаб	інд	с.р.	го	л	п	лаб	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Макроекономіка та ринкова система												
Тема 1.1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	20	4	4			12	18	2	4			12
Тема 1.2. Інфляційний механізм	18	2	4			12	16	2	2			12
Тема 1.3. Грошовий ринок та монетарна політика	20	4	4			12	12					12
Тема 1.4. Товарний ринок	18	2	4			12	16	2	2			12
Разом за розділом 1	76	12	16			48	62	6	8			48
Розділ 2. Закрита та відкрита економіка												
Тема 2.1. Приватні інвестиції	14	2	2			10	12					12
Тема 2.2. Сукупні видатки та ВВП	14	2	2			10	12					12
Тема 2.3. Економічне зростання	16	2	2			12	12					12
Разом за розділом 2	44	6	6			32	36					36
Усього годин	120	18	22			80	120	6	8			106

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Аудиторні заняття

№ за- няття	Вид заняття	Тематика, зміст занять	Література
1	2	3	4
Розділ 1. Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства			
1-2	Лекція/ комбіноване заняття	Тема 1.1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. 2. Основні макроекономічні показники. 3. Номінальний та реальний ВВП.	[2], с.11-63; [3], с.8-46; [5], с.11-37; [8], с.9-75
3-4	Практичне заняття	Тема: «Визначення макроекономічних показників національних рахунків»	
5-6	Лекція/ комбіноване заняття	Тема 1.2. Інфляційний механізм 1. Сутність і види інфляції. 2. Причини та наслідки інфляції. 3. Інфляція та безробіття. 4. Інфляція в Україні.	[2], с.63-91; [3], с.46-70; [5], с.37-53; [8], с.329-366
7	Практичне заняття	Тема: « Інфляція та її регулювання»	
8-10	Лекція/ комбіноване заняття	Тема 1.3. Грошовий ринок та монетарна політика 1. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. 2. Основні макроекономічні показники. 3. Номінальний та реальний ВВП.	[2], с.152-213; [3], с.135-175; [5], с.112-143; [8], с.366-335
11	Практичне заняття	Тема: «Рівновага на грошовому ринку. Механізм кредитно-грошової політики. Рівновага на фінансовому ринку»	
12-13	Лекція/ комбіноване заняття	Тема 1.4. Товарний ринок 1. Сукупний попит. 2. Сукупна пропозиція. 3. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги.	[2], с.93-103; [3], с.70-88; [5], с.69-88; [8], с.253-296
14	Практичне заняття	Тема: «Одночасна рівновага на ринку благ, грошей і цінних паперів»	

1	2	3	4
Розділ 2. Закрита та відкрита економіка			
15	Лекція	Тема 2.1. Приватні інвестиції 1. Поняття і суть інвестицій 2. Крива сукупного попиту на інвестиції 3. Невідсоткові фактори та фактори мінливості інвестицій 4. Мультиплікатор інвестицій	[2], с.113-123; [3], с.88-111; [5], с.53-69; [8], с.121-141
16	Практичне заняття	Тема: «Інвестиції як макроекономічне явище»	
17	Лекція	Тема 2.2. Сукупні видатки та ВВП 1. Модель «витрати – випуск» («кейнсіанський хрест»). 2. Модель «вилучення – ін'єкції». Мультиплікатор Кейнса. 3. Рецесійний та інфляційний розрив.	[2], с.11-137; [3], с.111-135; [5], с.88-99; [8], с.221-253
18	Практичне заняття	Тема: «Модель «витрати-випуск». Модель «вилучення-ін'єкції»»»	
19	Лекція	Тема 2.3. Економічне зростання 1. Поняття економічного зростання і його вимір. 2. Економічне зростання і крива виробничих можливостей. 3. Фактори та протиріччя економічного зростання. 4. Моделі економічного зростання.	[2], с.244-285; [3], с.226-248; [5], с.174-188; [8], с.141-182
20	Практичне заняття	Тема: «Теорія економічного циклу»	

4.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1.1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Проблеми впровадження СНР в Україні. Динаміка ВВП в Україні. Дефлятор ВВП. Індекс Ласпейреса. Індекс Пааше. Індекс Фішера. Темп інфляції.	12

1	2	3
2	Тема 1.2. Інфляційний механізм Економічні та соціальні наслідки інфляції. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Стагфляція. Стагнація. Крива Філіпса.	12
3	Тема 1.3. Грошовий ринок та монетарна політика Сучасна грошово-кредитна політика України. Квaziфіскальні витрати. Квaziфіскальний дефіцит. Зобов'язання держави по видатках. Квazисубсидії центрального банку. Ефект витіснення. Ефект чистого експорту. Боргова криза. Реструктуризація боргу. Конверсія боргу. Викуп боргу. Капіталізація боргу. Рефінансування.	12
4	Тема 1.4. Товарний ринок Закон Сея. Класична дихотомія. Ефект храповика. Цінові фактори сукупної пропозиції. Екзогенні шоки сукупної пропозиції. . Закон Вальраса. Кембриджський ефект Кейнсіанська модель ЗЕР. Проблема дефляції у моделі IS-LM. Ефект реального багатства (ефект Пігу). Дестабілізуючий вплив дефляції.	12
5	Тема 2.1. Приватні інвестиції Акселератор інвестицій. Мультиплікатор автономних витрат.	10
6	Тема 2.2. Сукупні видатки та ВВП Рецесійний розрив. Інфляційний розрив.	10
7	Цикли Кондратьєва. Цикли Кузнєца. Цикли Джаглера. Цикли Китчина. Приватні господарські цикли. Принцип акселерації. Модель Самуельсона-Хікса. Модель Тевеса. Модель Калдора. Ігрова модель.	12
	Разом	80

4.3 Консультації

№ з/п	Тема, зміст	Кількість годин
1	Тема: Ринок праці України Питання: Структура безробіття України. Проблеми зайнятості	2
2	Тема: Споживання домогосподарств Питання: Взаємозв'язок споживання та заощадження. Функція споживання та функція заощадження	2
3	Консультація перед екзаменом	2
	Разом	6

5. Методи навчання

Розповідь, бесіда, пояснення, лекція, практичні роботи, ділові ігри, конспекти, схеми.

6. Методи контролю

Лекція: фронтальне опитування, вибіркове, усне опитування, письмове опитування, тестування, дискусія.

Практичне заняття: письмове опитування, усне опитування, комбіноване опитування, тестування, контрольна робота, «мозковий штурм», доповідь на тему.

Самостійна робота: перевірка конспектів, перевірка відповідей на проблемні питання, опитування на практичному занятті, презентація доповіді на практичному занятті.

7. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
3. Тести для перевірки знань студентів.
4. Презентаційні матеріали.

8. Рекомендована література

Базова:

1. Башнянин Г.І. Макроекономічна теорія : навч. посібник / Г.І. Башнянин, Томашик Л.С., Середа А.Р. ; за ред. д.е.н., проф. Г.І. Башнянина і к.е.н., доц. Л.С. Томашик. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2005. – 552 с.
2. Данилович-Кропивницька М.Л., Стецюк Л.І., Тивончук І.О. Макроекономіка / М.Л. Данилович-Кропивницька, Л.І. Стецюк, І.О. Тивончук. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014 р.
3. Круш П.В. Макроекономіка та її регулювання: навч. посібник. – К.: Калавела, 2009. – 424 с.
4. Кулішов В.В. Макроекономіка: основи теорії і практикум. Навчальний посібник для студентів ВНЗ освіти. – Львів.: «Магнолія плюс», 2004. – 256 с.
5. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум : навчальний посібник. – К.: Вікар, 2003. – 239 с.
6. Макаренко П.М. Макроекономіка: [навчальний посібник] / П.М. Макаренко, О.В. Калініченко, О.Д. Дивнич. – Полтава, РВВ ПДАА, 2014. – 363 с.
7. Малиш Н.А. Макроекономіка: Навчальний посібник. - К.: МАУП, 2003. - 184 с.
8. Панчишин С. Макроекономіка : 2-ге вид. перероб. – Київ: «Либідь», 2002. – 605 с.

Додаткова:

9. Андрєєва К.В. Розвиток сфери послуг як пріоритет національної постіндустріальної модернізації / Андрєєва К.В. // Актуальні проблеми економіки. - №1 (175). – 2016. – С.44-52.
10. Бондарчук В.В. Фінансовий сектор як новий фактор циклічності економіки / Лозинський Д.Л. // Актуальні проблеми економіки. - №7 (169). – 2015. – С.15-23.

11. Ващилін С.В. Підвищення достовірності оцінок витрат С.В. Ващилін // Бізнес Інформ. - 2013 - №7 – с.252-256.
12. Воронін А.В. Динаміка ринкової кон'юнктури в системі «попит-пропозиція» / А.В. Воронін, О.В. Гунько // Бізнес Інформ. – 2014. - №6 – с.135-139.
13. Воронін А.В. Післядія в павукоподібній моделі / А.В. Воронін, О.В. Гунько // Бізнес Інформ. - 2015 - №5 – С.88-92.
14. Давидова І.О. Економічні закони в умовах мережної економічної діяльності / І.О. давидова // Бізнес Інформ. - №5. – 2015. – С.203-207.
15. Дедіков О.І. Про співвідношення внутрішніх і зовнішніх чинників у фінансово-економічних процесах в Україні / О.І. Дедіков // Бізнес Інформ. - 2013 - №5 – С.41-49.
16. Замазій О.В. Інституціоналізація ринків і проблеми зростання промислових підприємств / О.В. Замазій // Бізнес Інформ. - 2015 - №9 – С.20-24.
17. Коваль М.О. Модель «витрати-випуск» у системі національних рахунків / О.М. Коваль // Актуальні проблеми економіки. - №12 (150). – 2013. – С.10-14.
18. Колодій С.Ю. Напрямки підвищення експортного потенціалу під час формування нової моделі соціально-економічного розвитку України / С.Ю. Колодій, Л.О. Гаряга, М.В. Руденко // Економічний часопис 21 ст. - №162. – 2016. – с.38-42.
19. Кривов'язюк І.В. Феномен часу в розвитку економічних систем / І.В. Кривов'язюк // Актуальні проблеми економіки. - №8 (158). – 2014. – С.24-28.
20. Ліпич Г.Л. Формування системи управління доходами та витратами домогосподарств в національній економіці / Л.Г. Ліпич, О.А. Івашко, С.В. Мостенець // Актуальні проблеми економіки. - №3 (177). – 2016. – С.98-108.
21. Мельник Л.Г. Триалектика еволюції капіталу і стоимості в процесі розвитку економічних систем / Л.Г. Мельник // Актуальні проблеми економіки. - №1 (163). – 2015. – С.25-36.
22. Мельник О.Г. Теоретичне обґрунтування інноваційної виробничої функції та її інтерпретація / О.Г. Мельник // Актуальні проблеми економіки. - №12 (138). – 2012. – С.16-23.
23. Наконечна А.С. Модель коригування структури капіталу суб'єктів господарювання в умовах адаптації до циклічних змін в економіці / А.С. Наконечна // Актуальні проблеми економіки. - №5 (179). – 2016. – С.182-190.
24. Орлянський Є.А. «Економізм» в економічній теорії: сутність та наслідки / Є.А. Орлянський // Актуальні проблеми економіки. - №7 (181). – 2016. – С.23-30.
25. Панухник О.В. Теоретичні засади біфуркаційності економічних систем в контексті трансформацій міжсуб'єктивних зв'язків / О.В. Панухник, І.Б. Маркович // Актуальні проблеми економіки. - №4 (166). – 2015. – С.51-57.
26. Паска І.М. Аналіз інфляційних процесів в Україні за 2012 – 2017 рр. та їх вплив на економічне зростання / І.М. Паска, Т.В. Понедільчук // Електронний ресурс. – [Режим доступу] : <file:///C:/Users/303/Downloads/136836-299815-1-PB.pdf>.
27. Супрун В.П. Сутність виробничих відносин: їх матеріальність і об'єктивність // Актуальні проблеми економіки. - №12 (162). – 2014. – С.66-77.
28. Титаренко Г.Б. Формування інноваційної моделі розвитку економіки як передумови виникнення людського капіталу / Титаренко Г.Б. // Актуальні проблеми економіки. - №2 (152). – 2014. – С.20-26.
29. Чех М.М. Шоки сукупного попиту та рівноважного платіжного балансу в залежній економіці / М.М. Чех, Г.О. Семів // Економічний часопис 21 ст. - №163. – 2017. – с.47-51.

30. Шиян Д.В. Роль очікувань економічних агентів у процесі формування економічного циклу / Д.В. Шиян, Н.В. Ульянченко // Економічний часопис 21 ст. - №165. – 2017. – с.8-12.

31. Штулер І.Ю. Модифікація моделей розвитку національної економічної системи / Штулер І.Ю. // Актуальні проблеми економіки. - №11 (173). – 2015. – С.14-21.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/>. – Офіційний сайт Головного управління статистики України.
2. <http://www.km.ukrstat.gov.ua/>. – Офіційний сайт Головного управління статистики по Хмельницькій області.
3. www.rada.gov.ua. – Офіційний сайт головного Верховної Ради України.
4. www.minjust.gov.ua. – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
5. www.sfs.gov.ua. – Офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
6. www.visnuk.com.ua. – Офіційний сайт офіційного видання Державної фіскальної служби України.
7. www.pidruchniki.com. – навчальні матеріали онлайн.
8. www.nbu.gov.ua. – Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

10. Шляхи забезпечення дистанційного навчання

Інструменти спілкування: електронна пошта, відеоконференція, чати, веб-сайти.

Інформаційно-освітнє середовище:

- системи (платформи) дистанційного навчання: Skype, Google Forms, Zoom, Microsoft Teams;
- соціальні мережі та меседжери: Viber, Facebook, Telegram;
- форми дистанційного-інтерактивного навчання: онлайн-конференції, візуалізація.

Режими дистанційного навчання:

- синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) дозволяє співпрацювати в режимі реального часу;
- асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком) може включати в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуватись ними).

Оцінювання та контроль:

- види контролю за часом: попередній, поточний, тематичний, підсумковий;
- методи контролю: тестовий, письмовий, усний.